Nr. 94. Piątek, 23. sierpnia 1929. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok XI. Rynek Budowlany: Rok II.

Submisja na drewno użytkowe.

Państwowe Nadleśn. Chylonja,

poczta i stacja kolejowa Chylonja, powiat Morski, sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego, obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, następujące drewno użytkowe z roku gospodarczego 1928-29.

Los 1. Całe Nadleśnictwo 36 sztuk dłużyc dębowych o masie 20.92 m³, w tem III kl. 9.69, IV kl. 10.32 i V kl. 0.91 m³.

Los 2. Leśnictwo Witomino, Chylonja, Cisowa i Głodówko 56 sztuk dłużyc brzozowych o masie 22.83 m³, w tem II kl. 4.35, III kl. 15.37 i IV kl. 3.11 m³.

Los 3. Całe Nadleśnictwo 610 sztuk dłużyc sosnowych o masie 304.98 m³, w tem I kl. 9.88, II kl. 59.34, III kl. 151.56 i IV kl. 84.20 m³.

Los 4. Leśnictwo Witomino 124 sztuk dłużyc świerkowych o masie 69.50 m³, w tem II kl. 16.17, III kl. 38.82 i IV kl. 14.61 m³.

Los 5. Leśnictwo Stara Piła 1 dłużyca jesionowa o masie 1.89 m³, w tem I kl. 0.93 i II kl. 0.96 m³.

Los 6. Leśnictwo Witomino 1 dłużyca modrzewiowa III kl. 1.01 m³.

Los 7. Leśnictwo Witomino 111 mp szczap użytkowych olszowych, w tem I kl. 4 mp i II kl. 107 mp (długość szczap 2 m).

Los 8. Leśnictwo Witomino 4 sztuk dłużyc olszowych o masie 3.28 m³, w tem II kl. 2.15 i III kl. 1.13 m³.

Los 9. Leśnictwo Witomino, Zwierzyniec, Głodowo, Głodówko i Stara Piła 884 sztuk żerdzi sosnowych i 155 sztuk żerdzi świerkowych, w tem żerdzi sosnowych do rusztowania 18 sztuk, I kl. 61 sztuk, II kl. 129 sztuk, III kl. 526 sztuk i IV kl. 150 sztuk, żerdzi świerkowych III kl. 130 sztuk.

Pisemne oferty z napisem „Submisja na drewno użytkowe" należy nadesłać do Nadleśnictwa do dnia 26. IX. 1929 r. godz. 10, poczem nastąpi otwarcie ofert. Bliższych wyjaśnień co do warunków sprzedaży udziela Nadleśnictwo.

Nadleśniczy Państwowy.

Ogłoszenie przetargu.

Nadleśnictwo Lasów Państwowych w Nagórzycach

Ogłasza, iż **dnia 26-go sierpnia 1929 r.** o godz. 12-tej w południe w sali Magistratu w Tomaszowie odbędzie się ustny przetarg na **drewno sosnowe, świerkowe i jodłowe** z cięć. 2927/28 oraz 1928/29 w ogólnej ilości 2045,69 m3.

Do przetargu przedstawione zostaną następujące partje:

Nr. partji	Nadleśnictwo, Leśn., oddział, obchód Odległość od stacji kolejowej	Rok cięcia	Rodzaj drewna	Klasa grubości — Ilość metrów sześciennych: pon. 40 cm	31-40 cm	21-30 cm	do 20 cm	Razem m3	Cena wywoławcza partji Złotych
1	Na-órzyce, Leśnictwo Nagórzyce, oddział 42, obchód Nr. 3. Odległość od stacji Tomaszów 11 km. z czego 4 km szosą.	1927/28	sosna	4,12 / 5	14,02 / 23	177,76 / 362	229,99 / 896	425,89	13090.41
2	Nagórzyce Leśnictwo Lubiaszów oddział 166 A. D. obchód r. 8. Odległość od stacji kolejowej Piotrków 15 km.	1927/28	sosna	6,46 / 5	30,26 / 35	129,38 / 265	68,27 / 279	234,37	7836,13
3	Nagórzyce Leśnictwo Lubiaszów oddział 141. A. B. obchód Nr. 9. Odległość od stacji kolejowej Piotrków 14 km.	1927/28	świerk i jodła	23,52 / 5	56,81 / 43	79,22 / 114	74,98 / 309	234,53	7416,82
4	Nagórzyce Leśnictwo Swolszewice, oddział 52, obchód Nr. 6. Odległość od stacji kolejowej Tomaszów 14 km.	1928/29	sosna	224 64 / 92	563,88 / 329	332,63 / 369	28,75 / 77	1149,90	47000,63

Nadleśniczy Państwowy.

Nr. 94. Piątek, 23. sierpnia 1929. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY

Rynek Drzewny: Rok XI. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok II.

PRZEDPŁATA na wrzesień 1929 r., wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 6,00 złotych. Na poczcach 6,45 złotych. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 7,50 złotych. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska), 8,00 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO i BUDOWLANEGO" Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820

DRUKARNIA Poznań, Wielkie Garbary 20 Nr. telefonu 3406

Konta bieżące: P. K. O. 206-377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

Nieco o zakupie drewna na pniu

Stoimy tuż przed nowym sezonem eksploatacyjnym. Staje się więc znów aktualną także sprawa zakupna objektów leśnych i drzewostanów na pniu. Transakcje tego rodzaju, bardzo ryzykowne, wymagają ze strony kupującego wytężonej uwagi i zasługują żeby im poświęcić na tem miejscu kilka uwag. Zanim je jednak spiszemy, chcielibyśmy przypomnieć kardynalną zasadę, że drobny czy też średni przemysłowiec lub kupiec drzewny, powinien na wszelki wypadek unikać kupna drzewa na pniu.

Jeżeli już zdecydowaliśmy się na kupno drzewostanu, powinniśmy skrupulatnie rozpatrzeć warunki i okoliczności, w danym wypadku zachodzące. Dadzą one się podzielić na trzy zasadnicze grupy. Pierwsza, to momenty natury prawnej, druga, to techniczne, a trzecia — momenty handlowe.

Przystępując do zawarcia kontraktu należy bezwzględnie, wprzód stwierdzić w księdze gruntowej, kto właściwie jest zapisanym właścicielem odnośnego gruntu i rosnącego na nim drzewostanu. Następną ważną informacją jest, czy dla danego objektu istnieje prawo wyrębu i na jak długo ono się rozciąga. Nie wolno również zaniedbać dowiedzenia się przez czyje grunta prowadzą drogi prywatne do szosy, względnie do stacji kolejowej i czy właściciel dotychczasowy drzewostanu ma prawo przejazdu. Na tem tle wybuchło już wiele nieporozumień i powstały wielkie straty dla nowonabywców. Jeżeli pod tym względem istnieją jakie wątpliwości, lepiej jest zawrzeć z właścicielami sąsiadującymi osobne umowy. O ile las w imieniu właściciela sprzedaje plenipotent, należy koniecznie wymagać przedłożenia notarjalnego pełnomocnitwa, gdyż nieraz okazuje się, że taki plenipotent, któremu kupujący ufał, przekroczył w tym lub innym punkcie swe kompetencje. Taksamo umowę należy zawrzeć przed notarjuszem, gdyż umowy podpisywane tylko przy świadkach okazują się pod względem prawnym nieraz niewystarczającemi.

Kompleks momentów technicznych winien być dokładnie rozważonym już przy oględzinach objektu, który mamy zamiar nabyć. Pominiemy tu rzeczy tak proste, jak zewnętrzny wygląd drzew, ich wysokość, gonność strzał, grubość, czystość pod względem sęków itd. Są to sprawy, rzucające się każdemu natychmiast w oczy. Istnieje jednak jeszcze szereg innych okoliczności technicznych, które z interesu napozór korzystnego czynią w rezultacie kupno, przynoszące tylko straty.

Do tych okoliczności, mających wielki wpływ na wartość i cenę drzewa, należy zwarcie w jakiem drzewostan wyrastał, względnie w jakiem się w chwili kupna znajduje. Pod zwarciem rozumiemy, jak wiadomo, gęstość lasu, czyli odległość jednego osobnika od drugiego. Szacuje się zwarcie według stosunku powierzchni nieba, widzialnej pomiędzy koronami do powierzchni temi koronami zakrytej. Zwarcie wyrażamy zazwyczaj w procentach. W drzewostanach rębnych wynosi okno 70—80 proc. i taki drzewostan uchodzi za dobrze zagospodarowany. Jeżeli natomiast zwarcie spadnie poniżej 50 procent i drzewa rosły w niem przez więcej lat, tracą one na wartości, gdyż posiadają słoje nierównomierne, a pozatem drzewa takie często mają strzałę kręconą lub krzywą.

Słoistość drzew, jak i ich wiek, badamy przeważnie na tak zwanych drzewach modelowych. Żeby jednak nie ścinać zbyt wielkiej ilości, możemy się posługiwać specjalnym świderkiem, najlepiej znanym świderkiem Presslera, który wprowadzony w strzałę prostopadle do jej rdzenia, odkłada dokładnie w swej rynience poszczególne słoje, tak, że nie trudno obliczyć wiek, jak i przyjrzeć się szerokości i równomierności słojów rocznych.

Nieposlednią rolę dla wartości drzewostanu odgrywa też system gospodarczy, jak również okoliczność, czy drzewa wyrosły z samosiewu, czy też z sadzenia. Lepsze właściwości wykazują prawie zawsze drzewostany odnowione samosiewem.

Jeżeli sprzedający podaje nam masę drzewną, zawartą w danym objekcie, powinien również ozna-

czyć, jaką metodą ją wypośrodkował. Wszystkie sposoby mierzenia drzew na pniu są mniej lub więcej szacunkowe. Błędy zachodzące tu, sięgają nieraz 50 proc. i więcej. Nie powinny one jednak według dzisiejszego stanu nauki o pomiarze drzew w żadnym razie przekraczać 10—15 proc. Przy drzewostanach mniejszych i równoletnich, najpraktyczniejszą jest metoda drzew modelowych. Ścina się pewną określoną ilość drzew (np. 1 proc.), przedstawiających się jako średnie co do wysokości pierśnicy, mierzy się je dokładnie i otrzymaną masę mnoży się odpowiednio, a więc w danym wypadku przez 100. Osiągniętą w ten sposób cyfrę koryguje się in minus o 5 proc. i wypada masa najwięcej zbliżona do faktycznej. Naogół jednak posługujemy się gotowemi tabelkami.

Trzecia grupa zagadnień przy kupnie drzewa na pniu odnosi się do strony handlowej transakcji. Prócz ceny wchodzą tu w rachubę: odległość od stacji kolejowej, względnie wody spławnej lub tartaku, stawka pobieranych przez chłopów za przewóz 1 m^3, możliwość sprzedaży chrustu, gałęzi i odpadków, koszta wyróbki i możność wynajęcia robotników, a wreszcie czas, jaki pozostaje od chwili rozpoczęcia robót, aż do chwili uprzątnięcia i oczyszczenia obszaru eksploatowanego.

Oto co chcielibyśmy przypomnieć jako okoliczności ważne przy zakupie objektów leśnych do eksploatacji. Przy odpowiedniem ujęciu sprawy można tu nieraz osiągnąć wcale dobre rezultaty. Lecz naogół nie należy — jak już powiedzieliśmy — angażować się w objektach zbyt wielkich i na długi okres czasu. Mogą to uczynić firmy finansowo i kredytowo potężne, o wyrobionych stosunkach z takimiż samemi firmami zagranicą, ale powinien unikać przedsiębiorca, który nie jest w stanie większej sumy ryzykować. **E. B.**

Drzewne spółki akcyjne w Polsce

Rozwój drzewnych spółek akcyjnych w krajach zachodnio - europejskich, a szczególnie w tych państwach, gdzie produkcja i konsumcja drewna utrzymują się na wysokim poziomie, w ostatniem dziesięcioleciu wcale nie został zahamowany, jakby się na pozór mogło wydawać wobec prób, usiłujących dowieść (dodajmy bezskutecznie), że drewno, jako artykuł budowlany i służący innym celom w związku z postępem techniki, ustępuje innym produktom zastępczym (domy ze stali, podkłady żelazne i t. p.), rzekomo tańszym i bardziej praktycznym (?). Nie mamy zamiaru szerzej dowodzić, że tak nie jest, bowiem jest faktem niezaprzeczonym, iż światowe spożycie drewna w okresie powojennym bynajmniej nie uległo zmniejszeniu, a nawet wprost przeciwnie — wzrosło, czego dowodem służyć może statystyka, opracowana przez Międzynarodowe Biuro Statystyczne.

Rozrost przedsiębiorstw drzewnych w tych krajach, gdzie odnośny handel ma mocne podstawy gospodarcze, a stosunki na rynku pieniężnym nie pozostawiają nic do życzenia, przejawia się w rozwoju spółek akcyjnych, które stają się coraz to bardziej typową formą tego rodzaju przedsiębiorstw. Dziś przedstawiają one wielomiljonowy kapitał. Coprawda, nie wszystkie spółki akcyjne stanowią nowe przedsiębiorstwa, wiele z nich powstaje wskutek przemiany istniejących już zakładów drzewnych indywidualnych na spółki akcyjne. Tu nie od rzeczy będzie nadmienić, iż zdaniem niektórych ekonomistów, spółki akcyjne staną się nietylko główną formą wszystkich przedsiębiorstw, lecz także rozszerzą się na wszystkie niemal dziedziny działalności ludzkiej (!). Zjawisko to, gdyby miało zaistnieć, nie można uznać za pożądane, ponieważ bezimienność ich, t. zn. łączenie się tylko kapitału, a nie osób, uchyla prawie zupełnie wszelką odpowiedzialność, która jest siłą z punktu widzenia gospodarczego, lecz z drugiej strony jest niższością z punktu widzenia moralnego. Nie hołdujemy tym tezom ekonomicznym bez zastrzeżeń, jakkolwiek uznajemy, że są one potraktowane z dużą dozą wiedzy... teoretycznej z zakresu zrzeszenia kapitału.

Istotnie ustawodawstwo wszystkich niemal krajów naogół okazuje się nawet bardzo przychylnem dla zrzeszenia kapitału i to bardziej znacznie niż dla zrzeszeń pracy i wszelkich innych form zrzeszeń. Obecnie nasze warunki ekonomiczne nie tworzą sprzyjającej atmosfery do powstawania nowych drzewnych spółek akcyjnych. Wpływa na to również depresyjne usposobienie tak krajowego rynku drzewnego, jak i słabsza tendencja na rynku międzynarodowym.

Inaczej nieco rzecz się ma z procesem powiększania kapitału zakładowego już istniejących krajowych spółek akcyjnych, jako przedsiębiorstw drzewnych. Na podstawie statystyki (G. U. S.) stwierdzamy, że za okres 1928 r., ogólna liczba emisyj spółek akcyjnych przemysłu drzewnego wynosiła 8, przytem łączna nominalna wartość powiększonego kapitału sięga sumy 2 824 tys. zł, wartość zaś emisyjna — 3 144 tys. zł. Z tej liczby emisyj, 7 wpłacono gotówką (z wliczeniem emisyj na spłatę długów) na łączną sumę 3 134 tys. zł, a tylko na 1 emisję pokrycie było rzeczowe w wysokości 10 tys. zł. Niemniej jest rzeczą ciekawą zbadać, kto pokrył te emisje. Otóż jak z tego samego źródła statystycznego wynika, suma wpłacona przez subskrybentów, zamieszkałych w Polsce wynosi 1 979 tys. zł, zaś subskrybenci zamieszkali na obszarze w. m. Gdańska i zagranicą wpłacili razem 1 165 tys. zł (co w łącznej sumie czyni 3 144 tys. zł). Udział więc obcego kapitału w powiększeniu kapitału zakładowego krajowych spółek akcyjnych określa się na ok. 37 proc. Dzieląc liczbę powiększeń na województwa przychodzimy do takiego rezultatu: w województwach centralnych liczba powiększeń kapitału zakładowego wynosi 6, w województwie śląskiem — 1 i w województwach południowych — 1. A więc we wschodnich połaciach kraju, jak też na naszym zachodzie (za wyj. dzielnicy śląskiej), odnośne powiększenia w ciągu 1928 r. nie miały miejsca. W tym okresie sprawozdawczym powstała w kraju tylko jedna nowa spółka akcyjna przemysłu drzewnego w jednem z województw centralnych z kapitałem zakładowym w wysokości 250 tys. zł. Zaznaczyć przytem należy, iż subskrybentami były osoby, zamieszkałe w Polsce.

Stan zagranicznych spółek akcyjnych przemysłu drzewnego, których warsztaty pracy znajdują się w kraju, a zarząd ich mieści się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej wyrażał się (ilościowo) liczbą 3, w tem kapitał dla Polski wynosił 221 tys. zł. W końcu garść danych statystycznych o stanie krajowych spółek z ogr. odp. przemysłu drzewnego. Jest to wprawdzie odmienna forma zrzeszenia kapitału niemniej jednak uprawnienie skali rozwojowej w tym kierunku da nam wyczerpujący pogląd na całokształt procesu zrzeszeniowego w dziedzinie ekonomicznej naszego drzewnictwa.

Otóż do 31 grudnia 1927 r. w kraju było razem 517 drzewnych spółek z ogr. odp. Stan ten uległ poważnej zmianie w ciągu 1928 r., bowiem z dniem 31 grudnia 1928 r. zarejestrowanych spółek było ogółem 580. Jest rzeczą ciekawą, że tylko w samej Warszawie ilość tych spółek wynosiła 175 na ogólną liczbę ich 265 w województwach centralnych. Na drugiem miejscu pod tym względem stoją województwa południowe z 199 spółkami, następnie wschodnie — 52, poznańskie i pomorskie — 38 oraz śląskie — 26.

Tak stosunkowo poważny wzrost liczby spółek z ogr. odp. w ciągu jednego roku rzuca charakterystyczne światło na ówczesne (zresztą nie tak znowóż dawne) stosunki w naszym przemyśle drzewnym.

Przetwórczość chemiczna drewna na PWK

Chcąc zobrazować wszystkie działy i gałęzie polskiego drzewnictwa, tak, jak ono nam się przedstawia na Powszechnej Wystawie Krajowej, nie możemy pominąć przemysłu drzewno - chemicznego. Kiedy swego czasu poświęciliśmy chemicznej przetwórczości drewna w Polsce kilka obszerniejszych uwag, stwierdziliśmy zarówno wielkie możliwości rozwojowe tej gałęzi przemysłu drzewnego, jak też niedocenianie jej przez czynniki gospodarcze, a nawet oficjalne.

Wystawa przemysłu chemiczno - drzewnego na P. W. K. przedstawia się, acz w rozmiarach swych skromna, bardzo ciekawie, a udział biorą firmy: Zakłady Chemiczne „Grodzisk", Sp. Akc. M. Weinreb we Lwowie, Sp. Akc. Terebenthen w Warszawie, „Wanda" w Krystynopolu i „Jarot"

Kalendarz terminowy.

Skróty: L = licytacja, S = submisja, P — przetarg, W = z wolnej ręki.

Miejscowość	Dyrekcja wzgl. wojew.	Sprzedający	Spos. sprz.	Termin	Kłody i dłużyce użytkowe m³								Kopalniaki		Papierówka		Opał
					sosna	świerk	jodła	dąb	buk	brzoza	olcha	Uwagi	rodz. drew.	m³	rodz. drew.	mp.	mp.
Nagórzyce	Warszawska	Nadleśn.	P	26. VIII.	1810	235		—	—	—	—			—		—	—
Chylonja	Toruń	Nadleśn.	S	26. VIII.	305	70	—	21	—	23	3	111 mp. szczap. użytk. olszowych i 804 żerdzi s sn. i 155 szt. św.		—		—	—
Drawsko	Poznań	Nadlesn.	S	30. VIII.	445	—	—	—	—	—	—	w tem † 145 m3		—		—	—
Pińsk	Poleskie	P. Bank R.	P	1. X.	–	—	—	—	—	—	—	na 2269 m3 drew a użytkowego i 29438 mp. opałowego		—		—	—

T. z o. p. Rudnik n/Sanem.

Sp. Akc. „Grodzisk" posiada dwie fabryki chemicznej przeróbki drewna, a mianowicie: w Hajnówce i Wygodzie, destylujące drzewo liściaste. Głównym surowcem tych fabryk są: Jesion, brzost, brzoza, grab, olcha, dąb i buk. Według wywieszonych wykresów fabryka w Hajnówce zużyła w roku 1928 — 81.179 ton surowca, a Wygoda 16.992 ton. Najważniejszemi produktami tych fabryk są: Węgiel drzewny, Octan wapnia, spirytus drzewny i smoła, oraz dalsze pochodne suchej destylacji. Specjalnością zaś jest lep przeciwgąsienicowy, który w ostatnich latach w walce z barczatką na terenie Warszawskiej Dyr. Lasów Państw. oddał znakomite usługi.

Firma Weinreb ze Lwowa, wystawia jako swą specjalność smołę piwowarską do powlekania wewnętrznej powierzchni beczek piwa. Pozatem firma w swych zakładach zastosowuje odbywające się, niestety, dotychczas przeważnie zagranicą uszlachetnianie produktów destylacji drzewnej; a więc widzimy na jej stoisku np. próbki terpentyny 1×, 2× i 4× rafinowanej.

Znana Sp. Akc. „Terebenthen", posiadająca swe zakłady w Hajnówce i Białowieży, wystawia swe najważniejsze wyroby, jak terpentynę, swołę drzewną i pak. Jako swą specjalność produkuje „Terebenthen" karbolineum, zabezpieczające drewno przed gniciem.

„Wanda" w Krystynopolu, przerabia jako najgłówniejszy surowiec karpinę, tj. pnie i korzenie sosnowe, pozostające w ziemi po ścince drzewostanu. Drugim ważnym surowcem tej firmy są trociny drzewne, z których metodą ekstrakcyjną wytwarza terpentynę i inne pochodne. Głównym zaś produktem „Wandy" jest kalofonium. Nie możemy przy tej okazji pominąć wyglądu stoiska tej firmy, wykazującego dużo pomysłowości.

Wreszcie wśród wystawców tej grupy odnajdujemy też firmę „Jarot" z Rudnika nad Sanem, z siedzibą zarządu w Warszawie. I tu głównym surowcem jest karpina, z której zakłady w Rudniku metodą destylacyjną wytwarzają jako główny produkt terpentynę żółtą i bezbarwną oraz kalofonium.

W konkluzji wypada stwierdzić, że wystawa tej grupy powinna była wypaść liczebnie stanowczo okazalej, gdyż reprezentowane firmy, jakkolwiek należą do najpoważniejszych, nie stanowią bynajmniej większości w naszym przemyśle drzewno - chemicznym.

Maklerzy

Odpowiedź na artykuł „Sylwetki i Migawki" w n-rze 86 „Rynku Drzewnego".

Jakiś tajemniczy autor nadwyręża się wytłomaczyć, co to jest makler zaprzysiężony czy niezaprzysiężony, dowcipkując i naśmiewając się z jednych i drugich. Tymczasem artykuł jego dowodzi, że i on się na tym zawodzie zupełnie nie zna; inaczej zatytułowałby swój artykuł: nie „Maklerzy", tylko „szachraje", bo tylko o takich jest w jego artykule mowa.

Nie przeczę, że wymienione przez autora wypadki zachodzić mogą, a może nawet faktycznie zaszły, lecz akcentuję raz jeszcze wyraźnie, że chodzi tu o ludzi bez czci i sumienia, poprostu o przygodnych handlarzy, którzy handlują wszystkiem, co oczy ich zobaczą, a więc dzisiaj śledziami i spinkami, jutro drzewem, masłem, lub czemkolwiek innem. Do tego nie potrzeba specjalnego fachowego wykształcenia, chyba tylko wielkiej dozy wyrafinowania.

Makler przysięgły nie przysięga gdzieś, komuś, lecz musi składać egzamin przed specjalną komisją. Po tymże egzaminie kwalifikuje kandydata komisja egzaminacyjna Radzie, ta przedstawia go komisarzowi giełdowemu. Ten zaś przyjmuje kandydata do ostatecznego zatwierdzenia go przez ministra Przemysłu i Handlu.

Dopiero po zatwierdzeniu przez ministra Przemysłu i Handlu następuje zaprzysiężenie, zanim jednak dopuszczony zostanie on do kandydatury, musi udowodnić, że jest fachowcem pierwszorzędnym, że był samodzielnym, lub kierował dłuższy czas większem przedsiębiorstwem itd. itd.

A co przysięga? — Odpowiedź prosta i szczera:

„Że nie będzie błagował ani bujał, że nie będzie kontrahentów narażał na niepotrzebne straty, że wedle sumienia załatwiać będzie wszelkie transakcje, a więc uczciwie".

Makler zwykły nie powinien się w zasadzie od maklera zaprzysiężonego różnić. O ile jest kupcem i fachowcem, to każdą transakcję traktuje bez zaprzysiężenia tak samo sumiennie, jak makler zaprzysiężony.

Oto podaję do ogólnej wiadomości, czem jest makler zaprzysiężony. — Zresztą zwracam uwagę na artykuły umieszczone w nr. 64 „Rynku Drzewnego".

K. Sowiński, makler przysięgły.

Aparat do sortowania desek

W miarę wprowadzenia do przemysłu drzewnego ulepszonych metod mechanizacji poszczególnych procesów obróbki drewna, w miarę zwiększania szybkości i podniesienia sprawności całokształtu pracy przy tarciu drewna, wszystkie dalsze fazy obróbki materjałów, z natury rzeczy, wymagają odpowiedniego udoskonalenia w sensie uproszczenia i zmechanizowania.

Jednym z najbardziej ważnych momentów obróbki drewna z chwilą wyjścia deski z pod traka, a przed oberżnięciem jej na pile okrągłej, jest niewątpliwie proces sortowania desek. Wskutek szybkiego ruchu rolkowych transporterów, umieszczone na nich pojedyńcze deski przesuwają się przed oczami sortowniczego w nader pospiesznem tempie i dlatego potrzebna jest wielka wprawa i doświadczenie, żeby w ciągu ułamku sekundy ustalić, z której deski można, — lub ściślej mówiąc, — co z niej korzystniej jest oberżnąć i jakie dać polecenie robotnikowi, zatrudnionemu przy pile okrągłej.

W ostatnich latach w większych przedsiębiorstwach tartacznych naszych północnych konkurentów pojawiły się w użyciu specjalne urządzenia, mające na celu ułatwić pracę sortowniczemu i przez to czynność jego przyspieszyć, a niemniej przeprowadzić sortowanie bardziej dokładnie. Zasadniczym czynnikiem wspomnianego aparatu jest efekt świetlny. Umieszczony u góry (przy suficie) komplet żarówek elektrycznych silnie oświetla stół sortowniczy, przytem światło nie rozprasza się po całej ubikacji, lecz dzięki specjalnemu urządzeniu, koncentruje się nad stołem. Między żarówkami a stołem są wzdłuż ramy przeciągnięte nici (w kształcie krosna), które z góry oświetlone, rzucają cień na deski w kształcie długich, równoległych linij. Cały aparat (nazywamy aparatem „cieniowym", lub „świetlnym"), jest tak skonstruowany, że dowolnie można zmieniać wzajemną odległość między niemi, dzięki czemu cień, padający od nich układa się na płaszczyźnie deski z dokładnością do 1" lub nawet 1 cm. Najważniejsza bodaj trudność budowy tego aparatu polega na odpowiedniem skombinowaniu źródła świetlnego, które równomiernie odrzucałoby cień na całą długość stołu sortowniczego. Z drugiej jednak strony siła światła sztucznego powinna być w takim stopniu intensywna, żeby w szopie (lub innej ubikacji, gdzie ma miejsce sortowanie), przy dziennem świetle o średnim natężeniu, były dokładnie

widoczne linje cieniowe na szybko przesuwających się deskach.

W tym celu zazwyczaj część szopy, w której jest ustawiony stół sortowniczy oddziela się zasłoną, przez co światło dzienne nie ma dopływu i nie zlewa się ze światłem sztucznem. Posiadacze tych aparatów podnoszą ich zalety pod względem praktycznym.

Rynek wschodnio-małopolski

(Od naszego korespondenta lwowskiego).

Zaczyna się znów nieco ożywiać. Jak dotychczas objawia się to jednak przeważnie we wzmożonej podaży. Kupcy bez większego powodzenia starają się wyzbyć posiadanych przez siebie znaczniejszych zapasów kloców bukowych, brzostowych i grabowych, oferując je po zniżonych cenach do Czechosłowacji i Niemiec. Prawie, że na wyczerpaniu są natomiast jesion i dąb okrągły, na które to gatunki ceny w połowie sierpnia podskoczyły o kilka procent.

Na rynku materjałów iglastych większe obroty jedynie w świerkowych balach ang. i sosnowych podkładach kolejowych. Pozatem toczą się obecnie układy pomiędzy pewnym znanym właścicielem wielkich lasów a wrocławskim koncernem fabryk papieru o zakontraktowanie 80.000 mp papierówki świerkowej.

Co do poszczególnych sortymentów notowano:

Świerk i jodła: Papierówka 3.20—3.25 dol. za mp loko st. załad.

Bale angielskie 11.5 Ł za 1 standart fr. Gdańsk. Deski budowlane 100—120 zł za m³ loko st. załad. zależnie od grub. i szerokości. Kantówka handlowa około 105 zł za m³ loko wagon st. załad.

Sosna: Kopalniaki według wymiarów handlowych 26—29 zł. Drągi do rusztowań od 7 m wzwyż około 35 zł. Podkłady kolejowe 9—9.50 zł za sztukę. W innych sortymentach brak obrotów.

Dąb. Kloce fornierowe 42—45 dol. fr. granica polsko - niemiecka. Podkłady typu pruskiego 1.60 dol. fr. Gdańsk. Kloce eksportowe od 3 m dług., średn. od 30 mm 155—165 zł, od 40 cm 175—190 zł, od 50 cm 200—225 zł. Bulsy w blokach około 280 zł za I kl. Brusy nieobrzynane luźne I i II kl. 160—180 zł. Fryzy parkietowe 30—33 dol. — Towar paryski około 35 dol.

Jesion. Kloce bezsęczne na eksport 50—55 sh, od 40 cm średn. wzwyż 65 sh. Kloce średn. 20—29 cm 50—55 zł, od 30—39 cm I kl. 90 zł, II kl. 65 zł, od 40 cm II kl. około 100 zł. Bulsy w blokach 230—240 zł, za II kl. około 190 zł. Brusy nieobrzynane luźne 175—185 zł. Deski nieobrzynane 165—170 zł. Deski i brusy obrzynane 130—140 zł.

Buk: Kloce od 25 cm średn. wzwyż w zaofiarowaniu 50—65 zł. Na eksport 8—9 dol. fr. granica polsko - czeska. Deski i blochy nieobrzynane około 100 zł. Materjał eksportowy 12—13.50 dol. fr. granica polsko - czeska.

Grab. Kloce bezsęczne średnicy od 25 cm wzwyż w zaofiarowaniu 50—55 zł.

Brzost. Kloce I kl., średnicy od 30 cm 50—60 zł, od 40 cm 70 i 75 zł przy małych obrotach.

Bulsy w blokach 150—160 zł. Brusy nieobrzynane luźne około 120 zł. Towar krótki 100—105 zł.

Jawor. Kloce od 25—29 cm średn. 65 zł od 30 cm 85—100 zł, od 50 cm wzwyż 130 zł.

Wszystkie ceny bez bliższego określenia rozumieją się za 1 m³ loko wagon stacja załadowcza.

Ku uwadze

W „Kurjerze Poznańskim" z dnia 20 sierpnia b. r. ukazało się ogłoszenie następującej treści:

Unieważniamy akceptowane przez nas weksle, a wręczone Janowi Kosowskiemu w Poznaniu, ul. Marynarska 15, jako gwarancja, przyczem w myśl umowy weksle nie miały być puszczone w obieg z braku pokrycia. Stanisław Kostrzyński, Łukasz Hatlas, Jakób Sobański, Antoni Feldt, Andrzej Rój, Michał Wojciechowski z Nowej Wsi, poczta Kazimierz.

Ponieważ chodzi tu o firmę drzewną, podajemy powyższe do wiadomości naszych sfer drzewnych, wstrzymując się narazie od komentarzy, zastrzegając sobie jednak powrócenie do tej sprawy w najbliższym czasie.

Notowania dewiz z dnia 22 sierpnia 1929.

Dewiza	Notowania za	w Warszawie	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku
Warszawa .	100 zł	—	46.975	43.24	11.25
Poznań . . .	100 zł	—	—	—	—
Gdańsk . . .	100 Gd. gld.	—	81.30	—	—
Berlin . . .	100 R. M	—	—	20.35	23 81
Belgja . . .	100 belg.	—	58.315	34.86	13.91
Bukareszt .	100 l.	—	2.483	817.—	0.59
Budapeszt .	100 pengo	—	73.03	27.81	17.43
Holandja . .	100 g d. hol.	—	160.06	12.10.—	40.06
Kopenhaga .	100 k. d.	237.43	1 1 67	18.21	26.62
Londyn . . .	1 funt szterl.	43.23	20.388	—	4.84
Nowy York .	1 dolar	8.90	419.50	484.76	—
Paryż	100 fr. franc.	34.91	16.415	123.85	3.91
Praga	100 k. cz.	26.39	12.416	163.81	2.96
Rzym	100 l.	46.67	21.945	92.67	5.23
Szwajcarja .	100 fr.szwajc.	171.66	80.703	25.18	19.25
Sztokholm .	100 k. szw.	—	112.34	18.10	26.79
Wiedeń . . .	100 szyling.	125.57	59.07	34.42	14.10

Wiadomości bieżące

Dyrektor Poznańskiej Dyrekcji Lasów Państwowych p. Władysław Grzegorzewski, rozpoczął swój urlop wypoczynkowy; kierownictwo Dyrekcji w tym czasie zostało powierzone wicedyrektorowi tut. Dyrekcji p. inż. Seeginowi.

Z Helsingforsu do Berlina wyjechała w tych dniach grupa przedstawicieli fińskiego przemysłu drzewnego celem podjęcia rokowań handlowych w sprawie wywozu drzewa z Finlandji do Niemiec.

Przecięty na dwoje. W tartaku parowym w Mikołowie zginął straszną śmiercią 16-letni robotnik Jan Maciejczyk. W niewytłomaczony sposób dostał się on pod piłę traka horyzontalnego i zginął straszną śmiercią, przecięty na dwoje.

Poeci drzewiarzami. Zdawałoby się, że zawód tak realny, jak handel drzewny, nie może być polem działania dla

powieściopisarzy i poetów. A jednak jest inaczej. I tak np. wybitny powieściopisarz i poeta francuski Beaumarchais był zawodowym kupcem drzewnym. Również wielki mistrz pióra Balzac trudnił się eksploatacjami drzewnemi, a przez pewien czas nosił się z poważnym zamiarem nabycia większych objektów leśnych w Polsce.

Redaktor odpowiedzialny W. Syrokomla-Syrokomski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa St. Schlage. — Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr 20

SPRZEDAŻ DREWNA

Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu

zawiadamia, że ma do sprzedania niżej wyspecyfikowane materjały, pochodzące z cięcia roku gospodarczego 1928-29.

„a" **Drewno sosnowe użytkowe m³.**

	I kl m³	II kl m³	III kl m³	IV kl m³	razem m³
Nadleśn. Wanda, pow. Ostrzeszów, stacja Bukownica	16.11	179.27	748.48	465.72	1409.58
Nadleśn. Czeszewo, powiat Września, stacja Orzechowo	70.14	333,26	176.88	3.26	583.54
Nadleśn. Miradz, pow. Strzelno, stacja Młyny	112.63	1197.52	537.09	7.84	2855.08
Nadleśn. Mosina, pow. Śrem, stacja Mosina	25.—	325.—	630.—	80.—	1060.—
Nadl. Wielowieś, pow. Ostrów, stacja Namysłaki	75.14	335.65	398.57	16.64	826.00
Nadleśn. Gołąbki, pow. Żnin, stacja Rogowo	75.14	335.65	398.57	16.64	826.00
Nadleśn. Leszno w Żegrowie, pow. Leszno, stacja Bojanowo, Żegrowo	2.01	103.88	497.66	173.74	777.29
Razem:	1327.47	2579.46	3944.39	953.91	8805.23

„b" **Drewno dębowe użytkowe w m³.**

	I kl	II kl	III kl	IV kl	V kl	razem
Nadl. Bolewice, pow. Nowy Tomyśl, stacja Nowy Tomyśl	97.32	219.87	206.99	47.89	—	572.07
Nadleśn. Leszno, pow. Śmigiel, stacja Żegrowo	—	291.—	20.55	89.77	76.70	189.93
Nadl. Kąty, pow. Oborniki, stacja Murowana Goślina	25.—	12.—	18.—	22.—	31.—	108.—
Nadleśn. Szczepanowo, pow. Mogilno, stacja Białebłoty	12.89	76.26	129.92	41.94	—	261.01
Razem:	135.21	311.04	375.46	201.60	107.70	1131.01

„c" **Drewno jesionowe użytkowe w m³.**

	I kl	II kl	III kl	IV kl	razem
Nadl. Czeszewo, pow. Września, stacja Orzechowo	0.53	22.94	92.40	36.64	152.51

„d" **Drewno świerkowe użytkowe m³.**

	I kl	II kl	III kl	IV kl	razem
Nadleśn. Rychtal, pow. Kępno, stacja Rychtal	101.10	206.93	394.89	102.61	805.53

„e" **Drewno bukowe użytkowe m³.**

	I kl	II kl	III kl	IV kl	razem
Nadl. Kąty, pow. Oborniki, stacja Murowana Goślina	150.—	104.—	77.—	10.—	341.—

W tem gatunki „a" **201.37³.**

„f" **Drewno brzozowe użytkowe cięcia r. g. 1928-29.**

I—IV kl. = ca 1.000 m³.

Bliższych informacyj co do warunków sprzedaży udziela Referat Handlowy Dyr. Lasów Państw. w Poznaniu, ul. Gołębia nr. 1.

Uwaga: Materjał okrągły sprzedaje się loco las.

Wymienione Nadleśnictwa wskażą materjał okrągły.

543 **Dyrekcja.**

Leśniczy

tylko pierwszorzędna siła z ukończoną szkołą fachową, obznajomiony z prowadzeniem kultur leśnych i wyróbką drzewa, który może wykazać się, iż stanowisko samodzielne już zajmował, **znajdzie stałą posadę** od 1. 10. 1929 r. Zgłoszenia z odpisami świadectw i podaniem referencji proszę kierować do Admin. niniejszego pisma pod nr. **542.**

Państw. Nadleśn. Drawsko

poczta Drawsko, stacja kolejowa Drawski Młyn, pow. Czarnków, sprzeda drogą pisemnego przetargu publicznego (submisja) drewno z wyrębów posówkowych budulec w dłużycach, zatopione swego czasu w wodzie, a obecnie wydobyte na brzeg jeziora „Długiego" w Borzyskim Młynie, w rejonie Nadleśnictwa, według następujących losów w m³:

Los	Klasa IV m3	Klasa III m3	Klasa II m3	Razem m3	Z tego sztuk	Z tego zdrowe m³	Z tego chore m³
1.	3,58	6,44	0,32	10,34	50	7,03	3,31
2.	30,28	11,07	0,29	41,64	254	30,10	11,54
3.	14,69	4,77	0,45	19,91	147	11,53	8,38
4.	28,99	6,03	—	35,02	207	20,57	14,45
5.	28,18	13,03	—	41,19	300	31,29	9,90
6.	28,95	7,19	0,23	36,37	244	24,53	11,84
7.	28,72	7,20	—	35,92	197	25,87	10,07
8.	24,79	3,62	—	28,41	211	18,97	9,44
9.	56,36	15,52	—	71,88	313	43,61	28,27
10.	68,57	26,45	0,72	95,74	413	68,89	26,85
11.	11,76	7,39	1,08	20,23	122	13,00	7,23
12.	1,90	5,49	—	7,83	26	3,74	4,09
S-a	326,77	114,62	3,09	444,48	2504	299,11	145,37

Pisemne oferty w zamkniętych i zalakowanych kopertach z napisem „Submisja, Borzyski-Młyn" należy nadesłać pod adresem Nadleśnictwa do dnia 30 sierpnia 1929 r. godz. 11,30. Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godz. 12. Oferty winny być wniesione loco Borzyszki-Młyn za każdy m³ przeciętnie bez względu na klasę i stan zdrowotności w poszczególnym losie w złotych i dziesiętnych złotego w cyfrach i słowach wraz z oświadczeniem, że reflektantowi znane są warunki sprzedaży drewna w lasach państwowych i że im się bez zastrzeżeń poddaje. Ilość drewna chorego i zdrowego wypośrodkowano indywidualnie od każdej sztuki procentowo. Za jakość drewna jak również za stosunek drewna zdrowego do chorego Nadleśnictwo nie odpowiada. Przy otwarciu ofert winny firmy zagraniczne na dotrzymanie warunków złożyć w Kasie Państwowego Nadleśnictwa Drawsko wadjum w wysokości 10 proc., a krajowe 5 proc. od oferowanej sumy. Nadleśnictwo zastrzega sobie różnicę w podanej masie. Oprócz ceny za drewno kupujący nie płaci żadnych innych dodatkowych kosztów oprócz opłaty stemplowej, którą ponosi całkowicie kupujący. Zatwierdzenie ofert zastrzega się Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu. (529